

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lavi de-opotrivă în Jidanul parazitărilor și în Românul necinstit și înstrăinat.”

Apăre sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — — — Lei 200
Pentru Institut și fabrici — — — Lei 500

O lacrimă pentru un om.

de Victor Lăzărescu.

Treisprezece... Număr nenorocos, număr aducător de rele. Toți se feresc de el, la toți li-e teamă de el, toți caută să-l încunjoare Singur unul nu l-a ocolit și acela s'a stins precum se stinge o stea în adâncul văzduhului și acel unul se chema Aurel Vlaicu...

Oh! Zi de treisprezece ce crudă ai putut fi...

E vorba de anul 1913 Septembrie 13... La Orăștie începuseră serbările Asociației. Lumea din toate părțile da năvală. Feciori îmbrăcați în haine de sărbătoare, tinere fete cu flori la brâu și bătrâni cu fruntea arsă de soare; toți alergau, toți se grăbiau spre acel orașel. Nici unul nu voia să lipsească fiind că ar fi fost un păcat prea mare, prea de neiertat...

Depart, departe... tocmai din spre capitala țării românești, din spre București, ultimul dintre întârziati se grăbea și el să ajungă. Era o zburătoare gigantică, un vultur năprasnic ale cărui aripi străluceau la lumina soarelui. Era pasărea măestră a tânărului inginer român Aurel Vlaicu.

Ea zbura mereu; zbura zpre linia neagră ce se întrezăria spre apus... zbura spre stâncile pline de jale a Carpaților ducând pe gâtul ei pe acel tiner, în pieptul căruia zvăcnea o inimă caldă, numai la gândul că acel obstacol, spre care erau îndreptați ochii plini de lacrimi ai unui părinte gârbovit sub povara anilor, ar putea fi trecut...

Oh! ce-ar fi fost, de-ar fi putut el trece peste acel șir de munți, ce despărțeau pe frați de frați... Ce-ar fi fost să treacă netulburat de jandarmul ungar... Ce-ar fi fost?... Împlinirea celui mai frumos vis a tinerului român, a visului, ce l-a chinat ani întregi, ce nu l-a dat pace să se odihnească, ce-l tulbura încă din serile când mic se plimba dealungul Mureșului... Da, ar fi fost împlinirea acestui vis...

Dar povestea eternă a acelora, ce aleargă după ideal e aceiași. Atunci când se văd mai aproape de el, atunci când simt că sunt gata, să-l vadă realizat, atunci dispare pentru totdeauna...

Și astfel ultimul dintre întârziati n'a mai sosit la serbările dela Orăștie să farmece publicul cu zborul său de rândunică. N'a mai sosit...

El se stinge departe — unde lângă Brănești — c'o lacrimă în ochi că nu-și putea vedea îndeplinit visul...

A avut și el un vis și visul acesta l'a omorât. Prea era frumos, prea era sublim, prea era sfânt! Și e știut că visurile cele mai frumoase le plătim mai scump.

El s'a stins dar numele lui a rămas; a rămas în sufletele tuturor. Și nu numai a românilor din ori ce loc dar chiar și a străinilor, cari în urma victoriilor câștigate pe câmpul de la Aspern, i-au cioplit nemurirea. El a fost primul sol al unui vis milenar, întâiul din șirul celor căzuți pe câmpul de luptă. Visul lui l-a

făcut prima jertfă. El a murit, prevestind însă izbânda... a murit moarte de erou, intrând în pământ cu virtutea militară pe piept. Movila lui din cimitirul Bellu formează „întâiul popas al unui vis în drumul ei de triumf”.

Acum când se împlinesc 15 ani de la moartea marelui erou e o datorie a fiecărui om ce vorbește și simte românește, să înalte ochii spre cer și să verse o lacrimă pentru acel ce a făcut fală numelui de român, pentru acela ce și-a dat viața pentru o idee atât de frumoasă, atât de măreață pentru nefericitul sau prea fericitul Aurel Vlaicu feciorul „lelei Ana” și a lui „neica Dumitru” din Bințiți.

ȘOVINISMUL LIPOVEI.

Duminea trecută, un incident neașteptat, mai mult de cât s'ar fi putut crede, a dovedit cât e de anemic în această localitate sentimentul național. Pe terasa hotelului „Central” a izbucnit un scandal între un jidan din Lipova și doi excursioniști, un avocat și un profesor, ambii din Timișoara. Sfârșitul a fost, că pumnul D-lui avocat a lăsat fața jidanului sângerând.

Nu ne interesează motivele incidentului, nu suntem chemați a constata vinovăția sau pe provocator, ne interesează latura psihică, reacțiunea mulțimei. Ca la un signal de alarmă — deși răfuiala era terminată — s'a strâns în jurul celor doi stăini toată jidanimea, o întreagă leprozerie, ba chiar și șvabi, unguri. A început o adouă emulare de sudalme. Sângele jidovesc, care se prelingea pe fața palmuitului, l-a înfuriat. Unii au alergat după poliști, alții după jandarmi. Incurajați de corul huiduitor, cei doi români au fost conduși la casa comunală, apoi la jandarmerie, Aici imediat s'a prezentat și micul parchet: un domn judecător ungar însoțit de medicul circumscripției și victima. D-l judecător a prestat cu laudă examenul de energie națională. Refuzând prezentarea avocatului „delicvent” și interzicând fumatul, a ordonat deținerea lor până dimineața — cea ce nu s'a întâmplat, căci jandarmul mai conștii de gravitatea situației decât d-l judecător, a cerut ordin în scris, pe care însă nu l'a primit. D-l medic în urma unei vizite microscopice a eliberat imediat jidanul un certificat medical constatând leziune corporală grea, refuzând însă — din ordinul d-lui judecător — eliberarea unui certificat medical și d-lui avocat care de asemenea era lovit.

Și acum puțină aprofundare! Un simplu incident, o palmuire reciprocă atât de des întâlnită. Fiind însă în joc o față băloasă de jidan, toți semenii acestei rase parazitare s'au revoltat. Revoltarea lor nu era produsul sentimentului umanitar, căci mineni nu știa motivul incidentului, nici de vre-o intervenție nu era nevoie, ci o manifestare de ură contra românismului. Un caz rar de transformare fulgerătoare a milogirii creditare în bestialitate.

Voi hiene, voi șacali ai sufletului românesc, lipitorii cari ce ventuzele voastre sugrăți seva poporului nostru, acaparați truda țărânului fără nici o milă de chipul lui de ceară, de luciul bolnavicios al ochilor scufundați în orbite, ați ajuns până la gradul acela de nerușinare, încât să manifestați față contra sentimentului național? Pământule! ești îmbibat cu atâta sânge românesc, ascultă strigătul atâtor sute de morți, cari măhniiți se svârcolesc în morminte, înghite-i!

Dar micul parchet? D-le judecător! de 10 ani te hrănești cu pâine românească, asigurându-ți sub bărbie un respectabil țesut gras, ce te-a îndemnat să te prezinți nechemat la jandarmerie, să procedezi așa cum al procedat, când unica relație ce posedai asupra incidentului a fost numai lacrimile jidanului? Al destul teren de ostilitate națională chiar în cadrele profesiei d-tale. Purtându-te așa de bizar față de doi români, cari sunt cineva, nu ți-ai dat seama că subordonezi atribuțiile d-tale relațiilor de pretinție cu un jidan? Ce-ai zice, dacă D-l avocat, pe care fără nici-o ascultare prealabilă l'ai declarat „delicvent” sau D-l profesor, ar azista la o ședință, și ar constata, că în limbajul D-tale limba română e lipsită de sufixe și prefixe? Despre scris nu mai vorbim. Sub regimul trecut, un judecător român într'o astfel de situație nu putea mânca pâinea statului.

Despre D-l medic nu mai amintim. E apendicele vermiform al D-lui judecător. A eliberat un certificat pentru leziune corporală grea, termen de vindecare peste 14 zile, ceea ce nu l'a împedecat pe jidan ca a doua zi să rânjască pe stradă.

Așteptăm urmările, convingși că d-l avocat și d-l profesor, nu se vor lăsa să fie acuzați de lașitate. Până atunci românii lipoveni le spunem: Nu lăsați să adoarmă conștiința națională, fiți conștii de ființa neamului, cu atât mai vărtos, că, în toate oficiile șefii sunt străini.

Se deschid școlile!..

Sosesc zile posomorâte cu dimineți și seri răcoroase. Copaci cu frunze îngălbenite se leagănă trist în bătaia vântului iar pe deasupra păsări călătoare își iau adio dela sate, plecând în lung șireag. Toamna îmbrățișează câmpiile, satele în mantie de sărbătoare, de belșug și veselie. În sat e mult freamăt și gospodarii adun roadele de pe câmp. Clăciile cu țuică, vin, cu veselie de fecioare și feciori, cu glume și povești de-ale bătrânilor vor răsuna în noapte, ca o rugăciune de mulțumire.

Peste sate se așterne liniștea, înlăturând grijile de cu vară și îndemnând sătenii să se pregătească pentru iarnă.

Și într'o dimineață, un sunet metallic de clopoțel, va aduce vestea: „se deschide școala”.

Copii sburdalnici vor tresări de dorul școlii, lăsând câmpiile de jocuri, cu vite la păscut și adunându-și cărțile de prin ladă, de pe vatră, de prin colțuri, le va șterge de praful verei și vor ruga pe mame să le coase traistele uitate. Urmăriți de privirea blândă a mamei, doi câte doi se vor îndrepta către școală, povestind între dânșii pătaniile de cu vară. Ca prin farmec curtea școlii, părăsită și tristă până acuma, e plină de viață. Jocurile se firipează ici și colo, cetele devin mai gălăgioase iar copilașii încep să se simtă tot mai bine. Dintr'un boschet de flori, apare figura blândă a învățătorului, pășind încet de teamă să nu le tulbure jocul. Dar ți-ai găsit! Copilașii l'au zărit și se sfiesc să-l încunjoare. Domnul mângâie pe unii, vorbește cu alții și le face semn să intre în clasă. Droaia de copii năvălește în clasă, fiecare cu gândul să apuce un loc în față.

De pe catedră domnul răsfoiește niște hârtii, înconjurat de colegi și sfătuind între dânșii. E vorba de cărți. O carte nouă scrisă curat și frumos cu chipuri mândre, va trebui să intre în traista copilului, ca să prindă dragoste de dânsa. Domnul lămurește pe fiecare copil, câți bani trebuie să aducă pentru cărți. Bani se vor strânge la oaltă și domnul va pleca la oraș, să cumpere cărți. Atât știe copilul. Noi mai știm însă că avem la sută nu știu cât rabat și că putem cumpăra cărțile de unde voim; mai bine zis dela acel ce dă rabat mai mult.

Rând pe rând învățătorii vor duce din sate mii de franci în cassa librării.

Acum e momentul să dovedim că știm să ocolim străinul. Aveți în față Dv ofertele a multor librării din oraș, ce fiecare se întrece să momească cu un rabat mai mare. Nu vă lăsați furați de câțiva lei mai mult. Străinul e în stare să dea cât de mult, numai să te vadă în prăvălie și să te facă un bun client. Ocoliiți cu scârbă firmele mari a străinilor librării, ce și-au făcut bogății prin marea noastră îngădulală.

Se zice:

Că în vara anului 1919 după ce trupele române scăpaseră falmoasa Budapesta de teroarea bolșevicilor s'a pornit o întinsă contrabandă de a aduce coroane neștampilate în Ardeal.

Fiind vorba de o afacere grasă se putea oare ca nu jidanii să joace rolul principal? Foarte multe cazuri au rămas nedescoperite, între cazurile care au eșit însă la iveală este și cazul unor mecanici dela actualul depou mare de locomotive din Arad, cari au fost prinși cu câteva lăzi de coroane hârtie ascunse în cărbunii de pe tenderul mașinei. Matadorul, care a avut rolul principal în această rentabilă afacere ar fi fost un tânăr inginer mecanic botezat cu cuțitul din ținutul zarandului — va fi fost moș-crestat cu brișca! — cu numele Reichenberg Dezső!

Nu știu ce amendă li s'a dat de către ministerul de finanțe, am aflat însă că mândrii noștri grănicieri le-au scărpinat spatele și mai jos, încât și azi, când aud numai de numele de grănicierii sar ca mușcați de șarpe, pipăind cu mâna involuntar fundul pantalonilor.

Așa din curiozitate am vrea să știm că actualul șef al Depoului mare de locomotive din Arad inginer Reichenberg Dezső nu are cumva cunoștință de acest caz. Eventual i-am fi recunoscători pentru informațiile ce ni le-ar da referitor la locul unde se găsește pantalonii scuturați de praf de cravașa grănicierilor români în 1919.

Că în Rusia este foamete mare. Nu se găsesc cereale nici de sămânță. Dal desigur mor creștinii cu grămada. Suntem însă siguri că Laiba Ștrul și consăngenii lui, din neamul lui Iuda vor avea din belșug tot ce le trebuie. Aceștia sunt înbuiați și trăesc în desfrâu, își au școlile și sinagogile lor neatînse, iar bietul popor creștin rus se prăpădește, moare pe capete, după ce mai înainte l-au rănit sufletește, ucigându-i conducătorii: episcopi, preoți, învățători etc. și închizându-le școlile și bisericile transformându-le în: cazarme, cinematografe, etc.

Așa înțeleg jidanii ratul bolșevic!

Că în Africa de sud o fată de 20 ani, când i s'a comunicat vestea că logodnicul ei a suferit un accident mortal, a fost cuprinsă de somn din care s'a trezit abia acum după 18 ani. În decursul somnului s'a pierdut graiul dar medicii sperază că se va putea vindeca.

Nu este aceasta o minune?!

Păcat numai că nu se spune dacă a și îmbătrânit în decursul somnului sau ba și că nutremânt primit'a în careva formă; noi credem că nu!

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Dorobanți vinde la licitație publică în ziua de 11 Octomvrie 1928, ora 9 în curtea primăriei, 1 buc. taur neapt de reproducție.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Dorobanți la 30 August 1928.

Primăria.

Nr. 1187—1928.

No. 1187 | 1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Dorobanți vinde la licitație publică în ziua de 11 Octomvrie 1928, ora 9 în curtea primăriei, 1 taur neapt de reproducție.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Dorobanți, la 30 August 1928.

Primăria.

Tipografia Diecezană, Arad.

Informațiuni

Consiliul de război din Chișineu a condamnat pe sublocot. Teodorescu Toma din batal. 10 vânătorii de munte, care a fost acuzat și dovedit de lovierea inferiorului, la un an închisoare și 2000 Lei amendă.

Azi, mâine când răcoarea nu mai permite să cerceteze sexul frumos strandul, scaldătoarea în liber la marginea râurilor, este bine să se știe că prima femeie s'a scaldat în liber la marginea mării acum 122 ani adică în anul 1806. Ea s'a numit contesa de Boigne din orașul Dieppe — Franța.

Toată lumea care o văzut-o a crezut că-i nebună și abia numai cu 10 ani mai târziu s'au scaldat și alte femei. Dar azi!? azi se scaldă și pe străzi, iau băi de soare aproape desbrăcate, fără nici o jenă.

Puțini oameni știu că în Perzia până în 31 August a. c. erau separat teatre pentru femei și separat pentru bărbați. Numai în 31 Aug. s'a permis ca în viitor să poată cerceta femeile și bărbații împreună teatrele.

Îți vine să nu crezi și totuși a fost adevărat.

Doctorul COSMA și-a reluat consultațiunile pentru boale interne, tuberculoză, boale de piele și venerice.

Consultă zilnic dela 10-12 și 3-5 Piața Catedralei No. 7.

O femeie din Ismaila, Africa de nord, a născut 6 copii: 4 fete și 2 feciori, toți sunt sănătoși. Și acesta este un record, a întrecut pe o femeie din Sardinia, care născuse 5 copii și pe unele englezoalce cari au avut câte 4 copii gemeni.

Noi Românii ne mulțumim deocamdată cu numărul de câte trei, dar nici așa n'ar fi bai, păcatul este însă că femeile române sunt prea moderne și din nenorocire nu mai vreau să facă nici chiar câte un singur copil. Femeile de felul acesta ar trebui semnate cu fer roșu în frunte!

Sunt unii oameni, cărora le place să se ocupe cu pasările, căci vezi „pasărea bună” adesea este simpatică. Așa au constatat că cu ce luțală — viteză zboară unele paseri d. e. cele mai multe cu o luțală de 45—50 km. pe oră, corbul și mierla cu 70 km., ratele sălbatice cu 60—150 km. vulturul cu 170 km. și în fine simpatica rândunică cu 75—300 km.

Și fiindcă noi nu putem măsura distanțele acestea, n'avem încotro trebuie să credem ce au constatat și ne spun alții.

Gânduri despre Jidani. Marele filozof Fichte zice, că pentru acordarea drepturilor cetățenești jidanilor, nu vede decât un singur mijloc: „să li se taie într'o noapte capetele la toți și să li se înlocuiască cu alte capete în care să nu mai fie nici o idee jidovească.”

— Spinoza, filozof jidan care, prin faptul că n'a recunoscut doctrinele talmudice, a fost ucis, zice despre jidani: „Jidanii, cari dela Avrum și până astăzi nu s'au putut mântui de păcatele lor seculare, au devenit cangrena societății, astfel că exterminarea lor n'ar fi decât o binefacere pentru omenire.”

În Ungaria a fost numit secretar de stat Gömbös Iullu conducătorul ungarilor naționaliști-creștini, iar Dr. Weknerle ministru de finanțe în locul d-lui Dr. Bud Ioan-român din Maramureș, — care a fost numit ministru al economiei publice.

Epidemie de gripă-influență.

Cine nu-și aduce aminte, de jertfele nenumărate, pe care le-a secerat boala numită gripă spaniolă, care a bătut în anul 1918 și 1920.

Atunci s'a întâmplat că au dispărut familii întregi, cari au fost cuprinse de acea boală. S'a întâmplat în foarte multe cazuri că soldați s'au ofițeri, cari au îndurat pe fronturi și în prinsoare cele mai teribile chinuri și mai neînchipuite neajunsuri, au scăpat totuși cu bine și spre durerea sfâșietoare a familiei au căzut jertfă acelei boale în decursul călătoriei în spre casă, înainte de ași revedea pe mult doriiții săi, sau la 2-3 zile după sosire în mijlocul familiei desperate.

Despre o astfel de epidemie vin acum știri din Grecia. În orașul Atena și Pireu sunt peste 350.000 bolnavi și mor zilnic peste 40—100 persoane.

Cine știe, dacă nu va ajunge și la noi această înfloritoare boală, căci deja se ivesc ici colo, tot mai des, cazuri de răceală.

Curse cu avionul. Am vestit mai demult că și la noi vor circula avioane de călători între Cluj-București-Iasi-Cernăuți. Vineri în 24 a și pornit din Cluj primul avion de felul acesta, și urmează să facă cursă regulată plecând din Cluj Luni, Mercuri și Vineri la ora 6 dimineața.

Prețul unui bilet este 1200 Lei. Primul avion n'a avut decât un singur călător căci, vezi al noștri zic: „mergi încet ajungi departe” și-și dau bine seama că mergând prea repede ușor poți ajunge prea departe, chiar pe cealaltă lume.

Mărci poștale, cari costă milioane. Puțini oameni își dau seama că a te ocupa cu colectarea mărcilor poștale înseamnă că nu numai te distrezi, ci îți poți aduna și averi mari, nemai vorbind de comercianții de profesune, numiți filatelisti, cari lucrează cu capitaluri de sute de milioane.

Natural lucrurile rari sunt cele prețioase și în ce privește mărcile. Așa d. e. mărcile Insulei Mauriciu, din 1847 valorează 650.000 franci (peste 5.000.000 milioane) lei bucata. La fel și cele ale Guanei engleze.

Avem și noi Românii mărcile poștale „cap de bou”, cari sunt foarte rari și costă aproape un jumătate milion lei bucata.

Recomandăm tuturor să se ocupe cu colecționarea de mărci și-i asigurăm că nu le va părea rău niciodată.

Se aduce la cunoștința onor. public, că în noaptea de 13 Sept. a. c. dela orele 11 seara până la orele 6 dimineața servirea apei va sista din cauza unor modificări ce se fac în rețeaua conductelor principale.

În Germania după o statistică făcută acum de curând se dovedește că peste 12 milioane de femei ocupă diferite posturi; cu 30% mai multe decât în 1908, în prăvălii sunt angajate mai mult de 74% din întreg personalul.

Poșta redacției.

D-lui Axente Indricău: Despre chestia ginerelui D-tale în No. viitor.

Abonați, cetați și răspândiți ziarul L. A. N. C. „Apărarea Națională”

Primăria comunei Radna PUBLICAȚIUNE.

Primăria Comunei Radna publică licitațiune pe ziua de 14 Oct. 1928 orele 9 a. m. în localul primăriei pentru următoarele furnituri:

1. Pentru furnizarea petrolului, chibritelor și sticlelor de lampă necesare pe anul 1928.

2. Pentru imprimare, hârtie și recvizite de cancelarie necesare notariatului din Radna pe 1928.

3. Pentru cerealele necesare animalelor de reproducție pe anul 1928.

4. Pentru lucrările de mici reparațiuni necesare la primăria comunei Radna.

5. Pentru confecționarea hainelor necesare poliștilor comunali, ca 4 rânduri haine de iarnă, 2 mantale 4 părechi de cizme.

6. Pentru lucrările de tâmplar și faur necesare la primărie.

Mai departe pentru vinderea trestiei proprietatea comunei de pe un teritor de circa 1 jugh. cad. al cărui preț de strigare este de Lei 600.

Dacă licitațiunea l-a nu va avea rezultat, a II-a se va ține în ziua de 28 Oct. 1928.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72-83 din Legea Contab. Publice.

Radna, la 4 Sept. 1928.

Primăria.

România. Judecătoria rurală Rovine-Arad.

G. No. 2824 | 927.

Extras din Publicația de Licitație.

Se publică la cunoștința generală că în ziua de 1 Octomvrie 1928. ora 4 p. m. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pecica averea următorului compusă din 4 măji porumb sfărmat, 8 perne cu fețe albe una dună cu fața albă evaluate în suma de 7600 Lei pentru despăgubirea creditorului Gheorghe Ștefan repr. prin avocatul Dr. Aurel Novacu din Pecica pentru suma de 2837. Lei 80 bani capital, interese de 10% dela 4 Martie 1926 plus speșele stabilite până în prezent în sumă de 3060 Lei ce are a le primi în baza deciziunii judecătoriale rurale Rovine No. 2824/1928.

Rovine la 12 Sept. 1928.
ss. Delegat jud. Cenădan

România. Judecătoria rurală Rovine-Arad.

No. 876 | 1927.

Extras din Publicația de Licitație.

Se publică la cunoștința generală că în ziua de 24 Septembrie 1928 ora 3 p. m. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pecica averea următorului compusă din una mașină de cusut marca „Singer” evaluată în suma de 4000 Lei pentru despăgubirea creditorului Dumitru Cismaș repr. prin avocatul Dr. Aurel Novacu din Pecica pentru suma de 339 Lei capital, interese de 12% dela 3 August 1925 plus speșele stabilite până în prezent în sumă de 387 Lei 50 bani ce are a le primi în baza deciziunii judecătoriale rurale Rovine No. 876 | 927.

Rovine la 12 Sept. 1928.
ss. Delegat jud. Cenădan

Palatul Cultural, pentru Bibliotecă